

Pealinnateataja

Ilmub iga kolmapäeva ja laupäeva hommikul

TOIMETUS JA TALITUS: Tallinnas, Harju tän. nr. 29.
Avatud kl. 9-st kuni kl. 2-ni p. l. Telefon 427-50.
Väljaandja: Tallinna Majaomanikkude Selts. Trükikoja
telefon 450-67.

TELLIMISE HIND:
Tallinna Majaomanikkude Seltsi liikmeile:
1 aastaks 2.75 kr., 1/2 aastaks 1.40 kr., 3 kuuks 0.75 kr.,
1 kuuks 0.30 krooni koos postikuludega.

Teistele tellijatele:
1 aastaks 4 kr., 1/2 aastaks 2.25 kr., 3 kuuks 1.20 kr.,
1 kuuks 0.45 kr. koos postikuludega.
Kuuutatused: kuulatuseks 5 s., teksti ees 8 s., tekstis
10 senti mm veeru lauses.

Nr. 66 (433)

Laupäeval, 28. augustil 1937.

5. aastakäik

100. a.

1837

1937

A. Lau savitööstus

Tallinn, Paldiski mnt. 14-b. Telef. 429-21

Omanikud R. Veidemann ja B. Nordenfels

Täname lugupeetud tarvitajaskonda, kes möödunud 100 a. jooksul on rohkearvuliselt tarvitanud meie tööstuse tooteid.

Alustades järgmist aastasada, oleme tunduvalt ajakohastanud oma tööstuse sisseseadet ja pakume tuntud headuses ahjukive, ahju-põrandakive, ahjupotte lihtsaid ja glasuuritud igas värvis. Oma keraamikatööstus valmistab nägusaid vaase, tubakatoose ja muid savitöid.

Tööstus teostab vilunud meistrite juhatusel ahjude ülespanemist ja teisi pottsepatöid.

Austavalt omanikud

DANCING
„GLORIA“

Tallinn, Vabadusväljak 5
Tel. 452-14

TANTS JA KABAREE
igal õhtul

MEELEOLU BAARIS
ungari viiuldaja

KOHVIK-RESTORAN
„VIRU-KOHVIK“

Tallinn. Viru 1 Vene 2
nurgal. Telefon 477-18
Ail: esmajärguline külm
ja soe lett

LÕUNA- JA ÕHTUSÖÖGID

Ülat: mugav köhvik ja hea
muusika

„CORSO“ KOHVIK
JA KONDIITRIÄRI

Tallinn, Vabadusväljak 7

(EKA majas) Tel. 454-18

MUUSIKA

kella 5—11.30-ni

Kasutage juhust!

Äri üleviimise eel untesse ruumidesse
V. Karja 7 kõiki riidekaupu suure

hinnaalandusega

soovitat

M. KABAL'I riidekauplus, Sakala 25,
Lembitu tän. nurgal (end. V. Tartu mnt.)

V. Sturm

ehitab maju Nõmmel,
Tallinnas ja ümbruses

NÕMME, Kitsas t. 4—1. Telef. 524-02

MEHAANILINE TISLERITÖÖKODA

Nõmmel, S. Pärnu 51

RESTORAN-BAAR
„METROPOL“

Tallinn, Dunkri tn. 4, tel. 434-65

Hea köök. Omaette mugavad ka-
binetid. Muusika. Ruumid aja-
kohaselt remonteeritud. Külastage

Mööblitööstus

Oskari tän. 4-a. Tel. 435-94

ED. SAAR

Tellimised igasuguste mööblitööde
alal täidetakse täpselt ja korralikult.
Oma aurukuiatus. Moodsad ka-
vandid. Ajakohased hinnad.

TÖÖ EEST TÄIELIK
VASTUTUS

ÕOLOKAAL

„Dancing-Paris“

Müürivahe 2

Igal õhtul veel võimalus näha originaals.

neegristeppi

Lõunad 1—6

Montgomery'de ettekandel

Pealeselle huvitav kodumaa eeskava

100 a. pealinna majaoman. teenistuses

Savitööstus A. Lau 100-a. juubel

Pilte A. Lau savitööstuse tegemusest omal saviväljakul, Paldiski maantee ääres.

Räesoleval aastal pühitseb Tallinna vanemaid savitööstusi firma A. Lau oma 100-a. tegemise juubelit. Rõgu need pidad aastad on tööstus ajunud oma praeguses tohas, Paldiski m. 14.

Tööstus ajutati 1837. a. postseppmeister Schmielesfeldti poolt. Alul oli tegemus väike ja valmistati tellistivõrke oma tarvis. 1858. a. võttis tööstuse üle A. Lau, kes oli Schmielesfeldti abiline. Tema juba laiendas tööstust ja ehitab uue suurema hoone hoovi poole, kuna alul tööstus asus tänaväärjess väikeses puumajas. Samal ajal valitises meil gildide aeg ja kõik sellid ja õpilased elasid tööstuse ruumes. Siit tulid ka meie esimesed postsepad ja ahjumeistrid.

1891. a., mil Juri A. Lau, jäid tööstuse omanikuteks tema kolm tütar ja tööstuse tegelikuks juhiks oli Leopas, kes täiendas tööstust ning moderniseeris seda elektrifitseerimise teel.

1928. a. jääb ainuomanikuks üts A. Lau tütreid, pr. Lipp, ja meistrits ehk juhiks hra Neumann, kes pidas tööstust kuni 10. maini 1937. a., mil tööstuse ostavad B. Nordenfjels ja R. Weidemann.

Uued omanikud on teinud tööstuses nii seismiselt kui väliselt põhjaliku remondi.

Tööstus valmistab ainult ahjuma-

terjale, milleks kasutatakse oma savitööstusest 10.000 m² suuruselt saviväljakult, end. „Baltika“ tellistivabrikut juures, jättes veel teile 100-ks aastaks. Kuna tööstusel on savitööstusest kaes, siis siialdavad firma A. Lau tooted kõik rahvasti järele, mis tõstab tunduvalt nende kvaliteeti.

Praegu valmistab tööstus, peale harilike ahjupottide ja ahjutellistivõrke, veel mitmevärvilisi glasuurpotte, vaase ja kõiki teerakendusi. Tööstuses on tegemad vilunud töölised, sellestki üts on tööstuses tegem juba 55 a. ja teine üle 30. a.

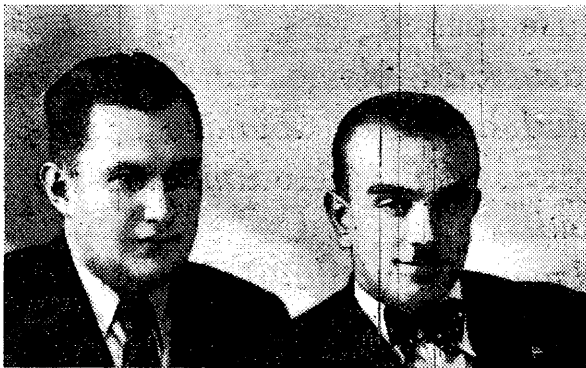
Peale ahjutarvete valmistamise on tööstus hakanud teostama ja endale

võtma ka ahjude ülespanemise hoonet, mida teevad vilunud ahjumeistrid.

Tööstus hõlmab enda alla kahe majakorda. Kõiki mehhaniseeritud seadete töttu on võimalik ühe nädalaga valmistada kuni 16 000 ahjukiwi ja umbes 6 000 potti, millest võib ehitada ligi 30 ahju.

Tööstuse produktiivsus tõuseb haripunktile suvekuudel, kuna talvel valmistatakse peamiselt laatu.

Oma suurte saviväljakute ja teiste looduste eeltingimuste tõttu on firma A. Lau savitööstus oma kvaliteedilt võitnud ülemaalse kuulsuse ja rohkearvulise tarvitajastonna.

Firma A. Lau savitööstuse omanikud R. Weidemann ja B. Nordenfjels.

Majaomanike sünnipäev

Paul, Karl, J. 27. augustil, 1884. a.
 Paul, Boris, J. 1886. a.
 Pärnpuu, Jakob, J. 1890. a.
 Pärnpuu, Alfr., J. 30. aug., 1900. a.
 Tallinna Majaomanike Seltsi Rootsi Ringi ajutaja ja organisator. Pangaametnik.
 Ormets, Paul, J. 1. sept. 1880. a.
 Kuusling, Helene, J. 1877. a.
 Leiten, Mihkel, J. 1868. a.
 Popom, Andrei, J. 1864. a.

Majaomanike noorte peakoosolek

Tallinna Majaomanike Seltsi Juunioride Klubi eraforraline peakoosolek peeti 31. augustil, k. 19.30. Tallinna Majaomanike Seltsi ruumes, Harju 29.

Koosolekul lausuti ette moodundud aasta tegemisaruanne ning toimetati valimisi. Koosolekul leiti, et tegevuse korras käsitlust Juunioride Klubi kuulumised.

Majaomanike foja sekretär loitis Tartu

Neil päevil loitis Tartu Majaomanike foja sekretär A. Käsas, et tutvuda lähemalt sealse majaomanike olukorraga. Nimelt on foja lauatavajel teha parandusest peanetuid tulumafu arvuamisi tulutabelis ka Tartu osas. Eriti ebasõge on tulutabel Tartus vähemate puumajade tulude arvuamisel.

Reemiatehase juits häirib Paldiski mnt. elanikke

Paldiski maantee viadukti ümbrustonna elanikele on hakanud tõstis muret tekitama ühe lähedalasuva reemiatehase põlevkivifolm, mis valgub laiali ümbrustonna majadele ja tungib korteritesse. Umbes aasta tagasi ehitati jelles asjas kohalike elanike poolt palvetiri linnavalitsusele, kus paluti folmu tõestamisest linnavalitsuse korraldust. Seni pole sellele palvele mingit vastust antud. Reemiatehase juits tekitab endiselt meelehärma ja kodanikud on sellega tõsiselt hädas.

Silmad öös

D. Schmidt.

„Bamatu“ polnud misti ootenihiiglane, vaid ainult väike auri, ühendust pidam Bordeaux' ja Dufari vahel. Laeva tapten Randart oli wali ja riikas, oma südamepõhjas aga siiski hea mees.

Randart oli suur loomadeõber, ja isegi enam, kui see meeldis reisijale. Tema papagoide valitsasid laevalaual, kolm ahvi ronis ühijäri tafelmärgis ringi, ja suur dogi tuli juurima rahuga kõigile ja pühkis oma ninaga kõik talbritud üle.

Senegali laevad jageli võitavad oma pardale metsloomi, mis tavaliselt tuluvad loomaaeda. Tootord mõttis tapten Randart ühe noore lõvi ühes, mis vast hiljuti oli finni püütud ja juurte rastustega sijemalt laevale transporeeritud.

Õvvi oli juurjagune loom, kuid halvatujaline. Puur, mille vastupidamist enam hoolega oli proovitud, seisis ülemisel tekil. Loom lamas suurema osa ajast väljajirutunult oma liija mangla pörandal, ja ta silmad leegitsid hämaruses kui tuleterad. Sga-tord kui teegi lähenes puurile, viskus lõvi hirmja urinaga vastu varbi.

„Kuidas oleks väike jõutafumise-ga?“ ütles Randart naljatades minule.

„Täna!“ vastasin ma tuge väri-naga. „Ma ei tea, mida teesin, kui mets-jaline päästis vabaduse.“

„Mina ka mitte,“ vastas Randart. „Ma pole üldgi näinud toledamat loo-“

ma. Ta tapaks tavalise mehe ainja tä-palööbiga.“

„Kas olete weendunud puuri tuge-vuses?“

„Mingit kartust, minu puurid pole aiama-jad!“ Ja et mind rahustada, raputas ta tette ja riive, mis üst sulge-lid; jee viis metsalisse marru.

Ma pole eriti arg — olen jelleks lii-ga tana elanud džungleis, kuid mulle on kasvanud külge harjumus mitte tu-nagi mööduda puurist, ennem hoolega uurimata selle juurest.

Oli juurepärane ilm. Sgaal õhtul juitsesin tekil oma piipu ja jäin sinna teiste lauamats, et nautida värskendavat õõõhtu. Armastasin maadada merd ja kuulutada masinate reeglipa-raft müra, mis iga tõutega viisid mind lähemale todule.

Õhel õhtul jäin harilikult lauamats-üles. Viimaks õõõstasin siiski oma tajuti üles õõõda. Lastusin mööda jär-sku treppi alla ja jõudsin pimedasse to-ridori, mis viis tajuti juure.

Seal jäin nagu kiivistunud seisma. Minust mõne meetri tagusel välkus tats tulililma. Ma ei unusta oma elu-lõpuni neid filmi, mis minule kiirga-lid rohetat valgust: lõvi!

Mu jüda peffis tugevasti ja ma haarasin käega trampilist seinast. Mu jalad ahvardasid marileba tõttu teha rastuse all, ainult üleiniimliku pingu-tusega püüsin jalul.

Minu ümber valitses täieline vai-tus. Loom püsis sama liikumatult kui minagi. Mu silmad harjusid piffamisi pimedusega ja ma võisin eristada as-jade piirjooni. Lõvi lebas väljajiru-tatult, pea ehitappadel, pörandal; näis, talle meeldis külmal linoleumil mõ-nuleda.

Metsaline põrnitses mulle ühifilmi otja ja ma olin kindel, et ta mind nägi palju paremini kui mina teda. Ta uuris mind tähelepanelikult ja vaatles iga ühifasja, kui neelaks ta mind juba ette silmadega...

Möödus minuteid. Mulle paistis need kui aastajad. Pittamisi rahu-nesin, mu jüda peffis vähem tugevalt; leidisin jälle oma külmarereuse.

Mis teha? Minu seisund oli enam kui tardedaw. Ma ei võinud igavesi jääda seisma selle metslooma ette ja oodata, millal ta kavatseb mulle tal-lale karata. Pidin iga hinna eest püü-d-ma põgeneda. Tegin effewaastliku lii-gutuse, et tagasi poole tõmbuda. Aga lõvi tõstis jama oma esiteha. Kuul-jin, kuis ta oma küüntega traapis maipa. Seisin jälle liikumatult ja ta lõvi heitis kohe jälle maha.

On tuntu, et metsloomad harva murravad liikumatuid olendeid. See-pärast oli mul nõrk lootus pääsmi-jeks; aga kuidas pidin panema proo-vile oma kannatuse, et mitte põge-neda!

Hullumeelsed kavatfused läbisid mu pead. Pidin ma hüüdma? Esimese hää-lituse juures oleks lõvi olnud mul tõi tallal. Minema joosta? Lõvi ei näinud nii wälja, et ta oleks lastnud mind teha ainult taganemistammu. Oodata päewa toitmist? See tähendas oleneda looma armust.

Raalusin, kas mitte lõvi rünnata. Ta muidugi lööks hambad minu-se, aga mõib-olla tuleks enam abi, kui ta mind jõuab jurnata...

Õnnets olin ma hirmust halvatud, nii et pidin neist meelestult kavatfust loobuma. Seisin liikumatult looma ees. Hingasin kuulmatult.

Weel nüüd, pärast niipaljusid aas-taid, ei jaa ma sellele ööle hirmujudi-

nata tagasi mõelda. Olin pea meele-märkuse. Vähemalt kümme torda tassetajin tõmbuda tagasi, aga igaford tõusis lõvi pooleldi ja ma pidin alla andma. Lõppest õõõstasin ma mitte enam mõeldma, jäin seina najale toetudes seisma, kuna veri mu meeletohtadel haamerdas.

Nägin waewa, et mitte mõelda, aga iffa jälle nägin ennast verifena maas lamamas, taktirebitult ja moonutatult; jee oli jube. Arwan, ülespiisutatud fantaasia ei või mõelda wälja mingit toledamat piima! Teneriffast edasi on ööd lühiteled. Ja ometi näis mulle, nagu ei lõpets öö tunagi; viimats siis-ti hämarus nõrk valgustiir toridori lõpus.

Küsin eneselt, mida küll metsaline nüüd mõtleb peale hata, ja waatafin kartlikult temale. Meeleheide ja wäji-mus raputasid mind nagu palawit kül-mavärinataga.

Atti tõusis loom ja mina ustusin olemat tulnud oma viimse tunni. Lõvi sirutas ennast ja haigutas. Seejärele tuli ta aeglase sammudega minu poole. Korjain tõttu oma jõu ja jul-guse riismed ja põgenesin hullumeelse fijasga. Olin oma jõudu ülehinnanud; tomistasin esimesel trepiastmel ja tut-fusin.

Siis kuulsin mõirgamist, ei — hau-tumist. Pöördusin totra näoga ringi... Minu ees hommikuvalguses seisis tap-teni juur toer ja liputas laba.

Kuuldes minu tija, joosti igalt poolt kohale. Esimene oli tapten, kel polnud aega riietumiseks.

„Mis teil on? Mis on juhtunud?“ Ma olefin pidanud mõllema wälja mõne loo. Kuid ei saanud seda teha. Wärisin. Jutustasin tõetruult, mis oli juhtunud.

Muide, lisan juure, et menu oli oo-tamatu...

Portugali tähtsaid mehi: president Carmona (paremal) ja peaminister Salazar.

Arutati linna ehitusplaani muutmist

Linnavalitogu koosolekul, millest võttis osa 30 voliniku ümber, tehti pikemaajalise sõnavõtte ajal linna ehitusplaani muutmise hariduse tänava juures.

Poolteistkümnendilisel valitajal kästi hariduse tänava nurgal Austria kooli ehitamisega seoses olevaid küttesüsteeme muuta. Nii on raskesti tähtsustatud küttesüsteemide muutmise, kuna küttesüsteemide elumaja jaoks ei ole koostöös Pärnu maantee ruumide mõju tugevdamise projektiga. Eedeministrium ei kinnitanud ehitatud elumaja projekti. Et see olukorras pääseda, tuleks linnavalituse ehitusplaani muuta hariduse tänava idapoolsele äärel asetseva eesaua välja viia kuni Pärnu maanteeeni.

Tehtud ehitusplaani muutmise hariduse tänava juures

jaata tagasi linnavalituse. Volitogu annab ehitusplaani poolt 11 ja vastu 17 häält. Seega võetakse lõpuks itagi vastu linnavalituse ehitusplaani, mille- ga olulise muudatuse linnavalituse hariduse tänava osas.

Edasi linnavalituse paneb volitogu- le ette määruse muutmisega vabas- tada lõbustusmaafu naistodukaitse ja kodumajade peod ja üks pidu aastas Tallinna ametihajustel, mis taotle- vad kultuurilisi, tuiselisi ja heatege- maid sihte. Ehitusplaani võeti vastu.

Edasi arutati näitus-mesilist võeta- ma lõbustusmafu määramist auhindade- deks. Sõnavõttes tähtsustati, et mõõdund 10. näitus-mesilist olnud üks nigelamaid. Linnavalituse ehitusplaani võeti hääletamisel vastu. Teised päevakorrapunktid lätsid läbi ühel häälel.

Era-detektiiv- ja teadete- büroo

Niguliste tän. 10, telef. 457-78, toimetab igasugu asjade selgitamist. Jälgimine, teadete kogumine. Tegevus üle riigi. Tegevuse juhtimise alal 15-aastane eripolitsei-praktika.

Uuele pritsimajale pannakse nurgakiwi

Täna kell 1 päeval toimub nurga- kivipanek Rava tänava ehitatavale pritsimajale. Nurgakiwi paneb riigi- vanem. Kõnega esineb ka peaministri asetäitja R. Cenpalu. Püüdlit toimim- gui taunistatavad linnateenijate orkestri ja koori etteanded.

Tuletõrjehoonet ehitab teatavasti Tallinna linn ja see läheb maksma 450 000 krooni. Uude hoonesse paigu- tatatakse küttesüsteemide, Tallinna tuletõrje kesklinna jaostond ühes lend- jalgaga. Oja hoonest antakse Eesti Vabatahtliku Tuletõrje Liidu kasutusse liidu asjaajamisruumide ja tuletõrje- tooli jaoks. Lepingu kohaselt mõtab liit tema kasutusse kuuluvat hoonet

ehitus- ja ekspluatatsioonikulu enda tunda.

Tuletõrjehoones on veel ette nähtud kodanliku õhukaitse õpperuumid (audi- toorium, laboratoorium, gaasiwarjen- did, gaasikamber, varustuse müügi- punkt kodanikele jne.).

Uus tuletõrjehoonet tuleb teostas neljakordne, tiimad on ehitatud tahk- ord- led. Opetatav ehitatatakse eraldi, se- jab aga ühenduses tuletõrjehoonet maa- aluse tunneli kaudu.

Peale hoonet valmistamist kolib palgaline lendjal praegusest pritsi- majast välja ja see hoonet jääb ehitajale vabatahtliku tuletõrje kasutusse.

Õppurid

Hoogne ja edukas

on Teie 155 koolides

kui varustute õppevahenditega

K. Jüri Kodres'e

VIRU 3 — TELEFON 478-60

rikkalikust valikust

TAHELE PANNA! Nüüdsest peale asub meie koolitarvete-, paberi- ja kirjutusmaterjalikauplus ainult

VIRU 3

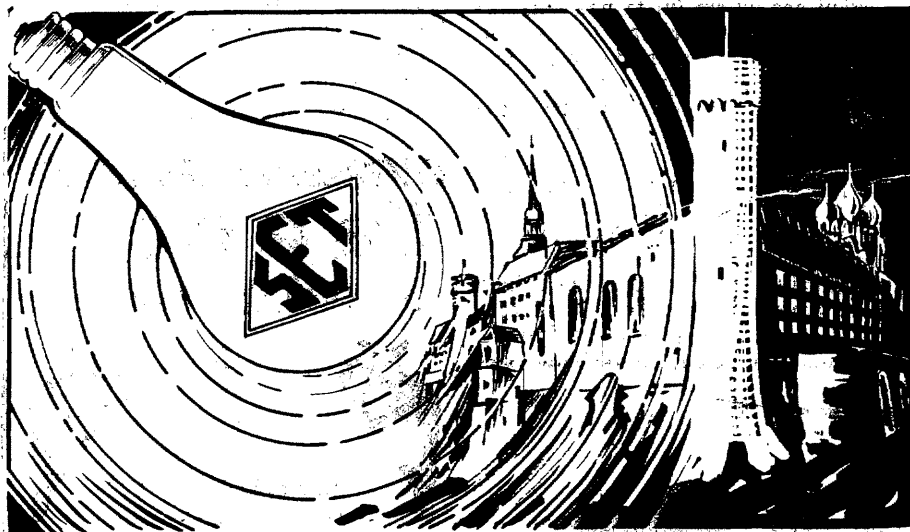
TELEFON 478-60

Soome linnapeade muljeid Eesti linnadest

Siinade puudulit majussüsteem puutus filmi ka joont- lastele

Soome linnade liidu büroo juhataja direktor J. Harvia andis jutujamile muljeid kohta, mida Soome linnatege- lased oma näbalaajalisel ringreisil läbi Eesti on kogunud. Direktor J. Har- via seletas muuseas: Soome linna- pead külastasid teatavasti Viljandit, Tartut, Rakveret, Narvat ja Tallin- na, Kohila-Järve põlevkivikaevan- dusi, riigivahema suveresidestisi Oru lossi ja Narva-Jõesuu suveresidestisi. Kõik linnad, mida külastati, jätsid re- lekt õjandajale meeldiva mälestuse. Siestamisväärtus oli, kui palju nende linnade omavalitsused selle lühida aja jooksul, mil linnade omavalitsused on eestlaste tätes, on jõudnud ära teha kõigil aladel nende linnade atendami- jeks. Saamutatud tulemused olid lau- ja valdamad. Ebu oli märgata, et linnade välispidises ilmes kui valit- suse sisetises tugevuses. Linnade vä- lispidine puhtus tänavail ja õueses oli esmajärguline. Alates tänavail ja kooniteedest, on linnad välispidijelt teatud heasse korra ja tänavate sillu- mist asfaldiga ja teiste katetega mär- gati kõigis linnades. Eriti rõõmustav oli tähele panna, kui palju tuu kapitali paigutatatakse linna elanikkondadele ter- mistult nii tähtsaste puistikesse ja parkidesse. Nähti palju esmajärgulisi spordivälju ja avalikke suvelaustusi. Ka jofflaasel alal nähti ilulaid tule- musi, nagu paljud eestlased laste- kodused kui ka vanadekodused. Ka haiglate alal märgati nobedat töu. Sii mulje, et linnaelanikud on valmis suurtele ohvritele oma kogutudade ühistondlike olude parandamiseks.

Saamutatud tulemused on seda häm- mastatamad, kuna Eesti linnadel tu- leb tegutseda rasteis majanduslikes oludes, mille peapõhijeks näib olevat see, et omavalitsustel puudub rahuldav majussüsteem. Linnadel on küll terve rida mitmeju- guseid maffe, mis aga olenevad sea- duandja poolt teatud majumäärast. Seemastu puudub majussüsteemis nn. kogutondlit repartitsioonmats, millega võidakse eelarves esinevaid võimalikke puudujäde katta linnaelanikkonna majustamise teel. Niisugune mats on harilikult kogutondlit tulumaks, mis võib esineda kas iseseisva kogutond- litu maffuna või riikliku tulu- ja capi- talimaffu lisana. Eesti linnadel on seega terve rida kommunaalset maffe, kuid puudub kogutondlit majustamis- digus jelles mõttes, nagu seda tunne- vad Soome linnad. Peale selle, et linnavalitsustel on jeejuures vähe liitumistruumi oma kommunaalpolii- tita teostamisel, rasteisab niisuguse repartitsioonmaffu puudumine ka fre- diidoperatsioon. Kogutondadel, tel- ledel puudub niisugune mats, on raste esineda iseseisvate laenuvõtja- tena üldisel laenuvõtul ja eriti raste on obligatsioonilaenu jaamine välis- maalt ilma riikliku kindlustuseta. Wõi- malus saada vabaturult laenu suurte kogutondlike ürituste teostamiseks on aga väga tähtis eeldus kogutondlike arengule. Seepärast on aga ülalmai- nitud jaamutused seda väärtusliku- mad, kuna neid on teostatud ilma märgitud majanduslike eeldusteta.

Vähese raha eest kauaks palju valust.

Pealadu Eestis A.S. Eveka Tallinn, Tatari 28. Tel. 479-76

EHTIMUS A.S.

„BETON“

TALLINN, LEMBITU 31/2
KÖNETRAAT 442-66

TEOSTAB IGASU-
GUSEID BETOON-,
RAUDBETOON- JA
HOONETEEHITUSI

VALMISTAB
PROJEKTE JA
EELARVEID

TAPEETE

FR. MARTINSON,

suures valikus:

SOOME, LÄTI, SAKSA, BELGIA
ja INGLISE VABRIKUIST soovitat

TALLINN,

Tartu mnt. 1 Kõnetr. 314-00

Kes oli Alfred Nobel?

Tema tegewus lõhkeainetöösturina ja rahuaate kaitsjana

Kogu warandus kunsti ja teaduse arendamiseks. Kas ka A. Tammsaare Nobeli laureaadiks?

Kes meie kirjandusjõpradest poleks lugenud maailmatuuljate kirjanike teoseid, mille eest nende autoreid on kroonitud Nobeli laureaadiks ja nad on saanud vastava auhinna osaliseks? Viimasel ajal on kuulduki, et ta meie populaarsem kirjanik Tammsaare saawat sellise au osaliseks, et tema „Tõe ja õiguse“ hinnataks kirjanduslikult Nobeli auhinna väärtuseks.

Rahfleemata ei tea paljud, kes oli diefti Nobel ja mida tähendab Nobeli laureaadiks saamine. Allpool püüame anda ülevaate Alfred Nobeli eluläigust ja püüdlustest toetada kunsti, kirjandust ning rahuaadet.

Rahetajateist-aastaselt kirjutas Alfred Nobel ühe luuletustetogu, enam kui neljajada lehekülge pita rapsoodia ühe inimhinge saatusest, elu mõistatusest, suurliina impulsist, Jumalast ja jumalafarmatusest — ühe jügamomendilise jalmiteise jurnud armastusest, ja imeilusais ridades:

„Mispärast siis armastas tema, kuitgi oma alateadumises märkas ta looduse lõpmatu lõhnarvust roosist?“

Kolmetümneaastaselt leiuas ta nitroglütseriini farvitamisviisi lõhkeainena. Mõni aasta hiljem oli ta juba

jõja päevil Peterburgi, mõeti farmitulele uued mere- ja maamiinid! Austria ja Preisi jõja ajal valmistati nad oma käitistes tuhandeid relvi ja warustasid mõlemapoolseid rindeid ning tagalaid.

Kord ühes pikemas jõulufirjas oma wenna Alfredile, märgib Robert, kes tollal katsetas nitroglütseriiniga, järgmist: „Sinu meetodist nitroglütseriini jagamises jõega olen ma üllatatud.“

Samal ajal puhkas kõige noorem wend, pooleldi veel laps, juba teist aastat mulla all. Ta oli Alfredi laboratooriumis Stokholmis 3. oktoobril 1864. a. ühes laboratooriumiga õhku lennanud. See aga ei heidutanud Alfredi ja ta ehtis uue fööstuse, peagu uue linna, Mälari järwe taldale, kus ta jättas palawikulist fööd.

O.-ü. Riieturite Ühiskaubamaja

TALLINN, S. Karja 19, telefon 455-77.

TARTUS, Aleksandri t. 5, telefon 16-20.

Sügishooajaks kohale jõudnud daamide ja härrade

mantli-, kostüümi- ja ülikonnariiete uudismustrid,

tuntumatest kodumaa ja inglise vabrikutest.

TAPEEDI- JA VÄRVIKAUPLUS

J. Matsina

Tallinn, Tartu mnt. 3, telef. 305-31

Suur valik **TAPEETE** igasuguseis mustreis ja värvitoones

Riidevärvid — igasugused

peaaktsionär ühendatud Nobeli dünamiiditrustis Londonis ja sõjarosjon-dades: Pariisis, Rootsis, Norras, Saksas, Itaalias ja Ahenriiges. Warsti on ta peagu diktaator jõja ja rahu üle, määratule miljoniliste waranduste omanik, mille föit ta on saawutanud mõnede aastatega peagu mittemillefti, ainult oma geniaalsuse ja leidlikkusega.

Ta siis, kui ta enneaegu wananes, halli peaga ja leemistelt end wäinuna tundis — vähemalt nii, nagu ta seda ije wäljendas, kinkis ta fogu oma waranduse, 31 1/4 mil. Rootsi krooni wäär-tuses, teadusele, kunstile ja rahuaatele. See oli wiimane üllatus Alfred Nobeli, wiimane pommimise, millest ei tekkinud küll purustamat häwingut, waid meeldiwaid pidustemisi ja hinnangut wanale 80-aastasele walgepäisele „rahutuwile“. Nobeli dünamiidi-trustil ja Nobeli kapitalil kunsti ja teaduse eden-damises ei olnud jst hetkest alates enam midagi ühist.

Kuigi Alfred Nobel ei saawutanud oma warandusi autode, tautshuti, õli-de ja teiste inimestele üldkasulike farmete leiutamise ja produtsseerimisega, waid hoopis inimsoole häwingut toorwa lõhkeaine leiutajana, on siiski tema eluföö suurelt hinnatav. Tema ja ta pere-tonna elu ja saatuse on olnud deemonlik.

Kui me läheme tagasi Nobelite pere-tonnaelu lähemale waatlusele, siis näeme, et fogu perekonda — isa ja neli-poeaga — on haaranud deemonlik firk föötada andumuslega itta uute ja uute sõjarelwade valmistamise ja leiutamise tallal.

Isa Immanuel, noor Rootsi üliõpi-lane ja Stokholmi ehitusmeister, oli pidemas ühenduses Wene fjaaririigi mõimutandjatega, kellele ta leiutas purusust- ja lõhkeaineid inimsoo häwin-guks — sõjaks.

Niipea kui isa Immanuel ja pojad Ludwig ning Robert saabusid Krimmi

ril 1864. a. ühes laboratooriumiga õhku lennanud. See aga ei heidutanud Alfredi ja ta ehtis uue fööstuse, peagu uue linna, Mälari järwe taldale, kus ta jättas palawikulist fööd.

Alfred Nobel oli kontsentreerunud, endasse jüwenenud inimene. Ta oli suurim waenlane igale, kes temast wä-himaffi tahtis tuua awalikkuse effe. Samuti feeldus ta awaldamast oma pilti ja elulugu. Ainult fõrd, kui ta oli Up-jala ülikooli audofktor ja temalt paluti pilti ja kirjutust ühte Rootsi tähtsa-mate perekondade biograafiasse, andis ta oma pildi ja kirjutas umbes 13 rida: „Allakirjutanu on jündinud 21. oktoobril 1833. a., on ammutanud oma teadmised erateel, ilma förgemat fooli lõpetamata.“

Seitsmeteistaastaselt tahtis isa jaata teda Ahenriigesse ja Prantsus-maale taubanduslikesse koolesse, et Alfredist jaaks õppinud kaupmees. Iga teine temataoline noormees oleks tajutanud meeleldi jarnast võimalust tutwu-miseks ja jeiklushimu rahuldamiseks laias maailmas, kuid Alfred loobus sellest ja arwas paremaks hatata teot-lemas millegi reaalsema tallal.

A. Nobel oli endasse kiindunud, raugemata tahtejõuga, järjetindel föd-meess. Ta oli teemia alal leidur, föös-tuse alal ajutaja, mitte tunagi kaup-mehelik walitseja.

Terwiselt oli aga Alfred Nobel nii jüüsiliselt kui ta orgaaniliselt nõrk. Wendade omawahelises tasjaraama-tus, mis diefti on ainuke täielikum al-likas Nobeli biograafia toostamises, on märgitud rida wäljamineuid arsti-dele ja arstimeile. Jääb mulje, nagu poleks Nobel olnud puhtwerd rootsla-ne, waid pigem haiglane hispaanlane.

Temas oli haruldastelt palju leidlik-kust. Kui a. 1861. Peterburgi profes-sor Ginin leiutas nitroglütseriini, siis waldas teda soow asjaga lähemalt tut-wuda ja leida sellele uudisainele pa-remaid kasutamismõimalusi — ja see õnnestusti tal peale rea katsetamisi se-gamisel jõega, millest jai kohutawa lõhkejõuga lõhkeaine.

Tema ei olnud ideeline leidur nagu Edison, Martoni ja teised, waid puht

materialistlik ärimees. Kõrgis maades findlustas ta oma leidusi patentidega, et võimalikult tagada oma fastute jai-juforda.

Nitroglütseriinist arendas ta veel rida teisi aineid ja üldkasulikke farmeid. Kuigi tema leidust kasutati sõjamaferja-lina, mõlgnewad Rootsi, Wene, Saksa, Inglise, Prantsuse ja teised riigid temale tänu, sest ilma jarnase lõh-keaineta poleks mõeldaw ühegi suure-ma tunneli ehitamine. Tema „nõrkus-jeft“ oli ta see, et ta tahtis iga riigi feeli, kellega tal oli tegemist, ära õppi-da, ja see suurelt osalt tal ta õnnestus.

Jenny Kammergaard, 18-aastane Taani naisujuja, kes püstitas uue maailmarefordi, katkes 90 km. wahema 29 tunniga.

Seni ei ole meie kunsti- ja teaduse-meeste föid hinnatud selle wähestele maailmas osaks saanud au osaliseks, kuid nüüd näib selleks eeldusi eminat meie populaarsem kirjanik Tammsaare oma „Tõe ja õigusega“, mis fölgitud mitmesse feelle.

Humirongid Tartu

põllumajandusnäitusele
4. ja 5. sept. j. a.

Tallinnast-Tartu. Esimene rong. Wäljumine Tallinnast 4. sept. kell 14.30, Allemistelt 14.47, jaabub Tartu kell 18.42.

Tagasi Tartust 5. sept. kell 20.30, jaabub Allemistele 6. sept. kell 0.16, Tallinna 0.27.

Peatub ainult Tapal ja Jõgewal. Teine rong. Wäljumine Tallinnast 4. sept. kell 16.15, Allemistelt 16.32, jaabub Tartu kell 20.17.

Tagasi Tartust 5. sept. kell 21.00,

Kohale jõudnud
uus saadeti

Rootsi tõrva

T.-Ü. „MAJA“ Estonia pst. 25. telef. 461-39.

peetawast rahutongressist oja mõtma, tähendas ta oma tões: „Minu wab-ritud saamad mõib-olla kiiremini lõpe-tama sõjad, kui teie kongressitamine. Päewal, kui tats armeed seawad end wastamisi, saamad rahwad üllatuma ja oma trupid tagasi tõmbama.“

Mõni aeg hiljem, kui ta nägi oma elu-lõppu lähenevat, kirjutas ta 40 lht. pakju testamendi, milles ta findla tor-ra järgi määras fogu oma warandu-se teaduse, kunsti ja rahuaate aren-damiseks.

Sellest peale jagatasse, wastawa ko-missjoni poolt määratult, paremaile trjanduslike ja kunstiteoste autoreile tema warandusest kasulisi auhindu ja rahajummasid. Ei ole mitte üksi olu-line rahalise tasu saamine, waid juba see hinnang — jaada Nobeli laureaadiks, föda tunnustab fogu maailm.

jaabub Allemistele 6. sept. kell 0.45, Tallinna 1.00.

Peatub ainult Tapal ja Jõgewal. Kolmas rong. Wäljumine Tallinnast 5. sept. kell 6.05, Allemistelt 6.23, jaabub Tartu kell 10.25.

Tagasi Tartust 5. sept. kell 22.25, jaabub Allemistele 6. sept. kell 2.04, Tallinna 2.15.

Peatub ainult Tapal ja Jõgewal. Sõiduhind sinna-tagasi fr. 2.20.

Tapeeti
& seinapappi

ostate kõige soodsamalt
Konstantin Brandes'i
tapeedi kauplusest

26 Tallinnas, Tartu mnt. **26**
Kõntr. 304-54. Asut. 1910. a.
Äri awatud kella 9-5

Müük suurel ja väikesel arwul

Tuletõrje suurparaad Tallinnas

14.000 tuletõrjujat Tallinnas

Tallinna brigaadi pealik
S. Toowere.

Saabutakse 10 erarongiga

Esimesel ületõrjel pilluvad lennukid alla lõhkepomme. Tugaaside mürtjades puruneb üks hoone.

Sellele järgneb offetohe teine lennukite ületõrje, mille puhul tõstusle pillutakse tugewajõulisi jüütepomme. Hoone põõningul algab tuletõrje mõitlust leetidega, mida ei juuda kustutada wesi, ja appi mõetatakse isegi liiw. Hoone läheduses antakse esmaabi pommidest haawatavatele, kes hiljem saadetakse haiglatesse.

Wäewalt on saadud toibuda eelmisest rünnakust, kui tuleb uus lennukiteparw, seeford loopides juba gaasipomme. Antakse gaasihäire signaal ja gaasimeestonnad ajuvad koos sanitaridega tegewusse.

Järgneb veel neljas rünnak jüütepommidega, mille wastu mõitlenu pole suuteline ka enam tuletõrje ja tuletõrjujail tuleb tegutseda waid enda päästmisega.

Lennukite wastu astuvad tegewusse ka lennukitõrje-fahurid ja -tuulipildujad, mis funduwalt aitawad tõsta fogu manöwri sõjalist ilmet.

Pealtwaatajail mõimaldub näha tuletõrje gaasikaitserühma omapärast talituswiisi mõitlemisel gaasi wastu ja ümbruskonna sellest wabastamisel.

Mainitud manöwril on tegewad ainult Tallinna brigaadi üfused, kuna prowinsijst saabunud tuletõrjujad on ajetatud pealtwaatajaina hipodroomi väljakule.

Pärast manöwrit järgneb ühine defilee aulikaliste ees, millest mõtab oja 14 000 tuletõrjujat. Aulikaliste eripoodiumil on sõjamägede ülemjuhataja, wabariigi walitsuse liikmed ja diplomaatlik torpus.

Publiku kasutada manöwri jälgimiseks on harilikud kohad tribüünil ja selle ümbruses.

Pühapäeval kell 10 hommikul on Wabadusväljal juur tuletõrje paraad, millest mõtab oja kõik 14 000 tuletõrjujat.

Korpuste-päewale sõitnud tuletõrjujad hakkawad Tallinnast lahtuma pühapäewa lõuna paigu erirongidel.

Aleksander Pürge 50-a.

28. augustil pühitseb oma 50-aastast sünnipäewa Tallinna trammi direktor Aleksander Pürge.

A. Pürge (end. Bürger) on sündinud Tallinnas masinisti pojana. Oppis Tallinna reaalgümnaasiumis, mille lõpetamise järel astus Darmstadtis tehnikumi ning hiljem asus õppimist jätkama Riia poliitehnika ülikooli masinaehituse osakonda, mille lõpetas 1912. a. inseneritehnoloogina 1. järgu diplomiga. Teenis insenerina Wiegandi wabrikus ja maailmajõja ajal Pöcker Suure merekindluse ehituswalitsuses. Oli lühikest aega tooliõpetaja. 1918. a. kutsuti hra Pürge Sadamafahaste abidirektoriks. Wabadusjõja ajal täitis Pürge wastutust tuletõrje ülesannet merewäe warustamisel juhatajana. 1920. a. jõugil kutsuti ta teedeministriks Jaan Tõnissoni kabinetis. Tegutsenud doffendina Tallinna Tehnikumis kuni 1925. a. Olnud mitmel korral Tallinna linna nõunik. Tallinna filterweewärgi ehitamisel oli Pürge ehitustööde järelewalweinseneriks. 1927. aastast alates on A. Pürge Tallinna trammi direktoriks.

Oma offetohele kutsutöö kõrwal on A. Pürge tegewalt kaasa töötanud seltskonnatöös, olles tegew majaomanike organisatsioones, Jaani koguduse nõukogus, Tallinna omawalitsuses ja mõttes elawalt oja Tallinna Tehnikumi rajamisel. Eriiselt tuleb aga pealinna kodanikel hinnata A. Pürge teeneid trammiülemise korraldamisel, mis suure asjatundlikkusega on rajatud kodanike huwide teenistusse.

Wiistümment aastat rahwaste elus on ainult filmipilt. Aga üfiku iifu elus on wiistümment aastat pift aeg, peaaegu eluiga.

Insener A. Pürge, kes astub üle 50. aasta läwe, on tufe töõmehe tuju.

Töõinnu ja edasipüüdmi on juubilar pärinud ifalt, kes oli samuti tufe tuju majaomanike peres. Suubilari ifa oli lihtmees, kes wiisa töõga omale kogus waranduse. Kuid ta ostas ta hinnata hariduse wäärtust ja wõimaldas oma lastele edasiõppimise.

On kujunenud ilus komme, mille järele tähtpäewadel tuletatatakse meele inimesi ja hinnatakse nende töõd.

Tallinna majaomanike peres on palju edasipüüdmeid mehi, kes mõiwad olla mitmeti eestujaks. Kuid majaomanikud on harilikult tagasihoidlikud. Nad on seotud oma tegewusega ja rühinud teha töõd. Seft nii jõutakse elus edasi.

Üks jarnaseid positiivseid kufusid on tänane juubilar, sellele tema tähtpäewal jõõwime terwiist ja jõõdu tema elutöö jattamisel.

A. Nirt.

Peale tuletõrje ülemaalist organisatsioonilist muutmist korraldatakse täna, 28. ja homme, 29. fip. esimene juurem terpuuste-päew. Selleks päewaks jaaub Tallinna üle riigi umbes 14 000 tuletõrjujat, mis on ligi üks neljandik fogu meie organiseeritud tuletõrjest. Tuletõrjujad jaaubwad kohale 10 erarongiga, millest juurem oja jaaub täna lõunaks. Huwi päewa wastu on prowinsijis erafordifelt juur ja paljudes kohtades on ojarõõffa-loomijaid enam, kui juudetatakse wastu mõtta.

Korpuste-päewa esimeseks juuremaks sündmuseks on täna kell 1 päewal toimuw nurgafiwipanel uuele tuletõrje keshoonele Tallinnas, Raua tänaval. Kohal wiibivad riigivanem ja walitsuse liikmed. Waimuliku talituse peawad praost Kubu ja ülem-

preester N. Põts. Kohal on tuletõrje aukompanii ja orkester Tallinna brigaadist.

Õhtul kell 6 järgneb Tallinna brigaadi juur-manöwver hipodroomil. Manöwver kujuneb juurimaks ja mitmetülgseimaks sel alal, kuna esineb mitmetülguseid üfusi eriülesannete ja abinõudega.

Manöwri fift ei ole ainuüfifi demostreerida tawalist hoone kustutamist, waid fogu tegewus kannab sõjalist ilmet, ja nimelt näidata tuletõrje ülesandeid õhurünnaku korral sõjaajal.

Hipodroomi väljakule on ehitatud terged hooned laudadest, mis peawad kujutama „Tallinna teemiatehast“. Tehaseid ründawad ootamatult waenlase lennukid neljal korral, pildudes alla lõhte-, jüüte- ja gaasipomme.

Tuletõrje esineb täies warustuses

Kuna tuletõrje korpusepäew, kus niipalju inimesi koftu tuleb, on esimene, siis on selle ettevalmistamises tehtud rohkesti eelfõid, korpuse pealiku poolt on paraadi korraldamiseks ja eselonide fijasõiduks wälja antud 76-leheküljeline raamat ühes lifadega, kus kõik on üfifitajaliselt ette nähtud ja findlaks määratud.

Kõigis brigaadi ftaapides oldi samuti fitedasti ametis, juba rohkem kui nädalapäewi.

Kõik sünnib findla tawa ja torra järgi. Huwi korpusepäewa wastu on juur, maal on kaajasõita-fahrtjad rohkem, kui mõimalik on taaja mõtta. Iga brigaadile on ette kirjutatud, kui palju ta mehi peab saatma. Mitmed brigaadid mõtawad kaasa ka naistuletõrjujaid, kes hoolitsewad meestonnade toilitustamise eest. Paraadist naifed oja

ei mõta. Mõnel eselonil on kaajas wälisfõõgid, kus meestele walmistatakse teed, teistel on kaajas einelauad. Wagunites on eselonidel alkohoolsete jookide tarwitamine feelatud — effijad mõetatakse wastutusele.

Paraad on Wabadusväljakule riwistatud pühapäeval kell 9.50. Kuna nii juur hult ei mahu Wabadusväljakule, siis oja brigaade on riwistatud Pärnu maanteele ja oja Wabaduspuiesteele kuni linnaraamatufogu hooneni. Tallinna ja Tartu brigaadidel on kaajas ka tuletõrjeautod, koftu 21 autot. Igal brigaadil on kaajas brigaadi orkester, mille koosseisus on mitte alla 30 mehe. Harjumaa brigaadil on üks jalgratturite kompanii. Kõigil brigaadidel on kaajas lippude-üfused. Paraadile tuuakse nimelt kõikide tuletõrje ühingute ja kogude lipud, mis moodustab ilusa ja firewa pildi.

Rakweres kaeti tänav klooralkaalsiumiga

Rakwerelased finnitawad katse häid tulemusi

Rakwere linnawalitsus on alustanud huwitawaid katseid tolmust wabanemiseks. Neil päewil külwati Posta puiestee üle klooralkaalsiumiga. Rakwerelaste seletuse järgi on klooralkaalsiumi mõju tunda olnud juba külmamisele järgneval päewal. Harilik tolm, mis puiesteel awaldis, oli funduwalt wäiksem.

Klooralkaalsiumi on kasutatud tolmumäitmiselks wälismaadel õige laialdaselt. Erist on selle kasutamine lewinenud Rootsis. Klooralkaalsium puistatakse

fõiduteele kuiwas olekus. Puistatama aine hult oleneb liitlemise fihedusest. Mida juurem liitlemine, seda pakkemalt tuleb teepind klooralkaalsiumiga katsta. — Harilikult kaetakse kuni pool kilo ühe ruutmeetri peale. Ameerika Ühendriigis on hakatud klooralkaalsiumi tarwitama wäiksemate annustena, pannes 0,25 kg ruutmeetri peale. Seni on klooralkaalsiumiga jaaufatud häid tulemusi. Klooralkaalsium hoiab fõidutee alati niistena. Selle aine negatiivseks küljets on ainult asjaolu, et

jüugifeti ja juuremate jadude järele pinnas mõib muufuda porijets ja libedaks. Üurimused on näidanud, et need tagajärjed olenewad teefattematerjalist. Sawita truuja juures on tee porijets ja libedaks muufumine parafamatu, kuna puhft truuftateede juures need nähted ei ilmne. Rakweres alanud katsete juures on selgunud, et ühe ruutmeetri tänamapinna fatmine lähed matsma 4 jendi ümber. Ratmist tuleks teostada tats forda aastaks.

Teostatatakse feldbriforterite kontrolli

Linna ehitusosakonna amefnifud teostawad praegu feldbriforterite kontrolli majades, mis ehitatud peale 1930. a. Sarnaseid maju arwatatakse olewat umbes 1 500.

Kuna kontrollimist teostawad ainult tats amefnifud, siis töõd jattub neile weel hulgaiks ajaks.

Hiljem, kui andmed ja fiftifid kõigist majadest kogutud, algab feldbriforterite liigitamine ja neis elamistõlbuliftuse findlaskmääramine. Sellejärele on arwata, et oja feldbrifortereid, mis on tõesti wilestas seijuforras, kuuluwad julgemisele.

Tapeedi ja linoleumi erikauplus

Pikk t. 14, Tallinn. Telef. 435-15.

Moodsaim, suurim valik, nõudlikem tarvitaja rahuldub!

Tapeet, „Enso“ papp-tapeet, papp mitmeteltsi. Linoleum, linoleumvaidad ja -linikud, poonimise vaha, harjad jne.

ED. KRIVELKOT.

Kuulutage „Pealinna Teatajas“

M. KLEMMER

Elektre-mehaanika tööstus „HELIOS“

Hollandi 26, Tallinn — Telef. 316-90.

Veemõõdjad:

külma ja sooja vee jaoks.

Soojusemõõdjad radiaatoritele:

küttekulude kokkuhoiuks ja õiglaseks jaotamiseks üürnike vahel.

Õlikütte seaded:

pagariahjudete, keskküttega majadele, tööstusahjudete ja kateldete.

Keskküttekattlad rauast:

majadele ja tööstustele.

Tallinn Pealinna Teataja

Turuplats wabaneb tolmuft

Pärast Pärnu mnt. laiendamist turuplatsi ääres, tolmas sõidute liikle-misel fugu maantee ja maffis tolmu-pilve isegi turukauplejad.

Nüüd on alustatud mnt. jelle oja ühepoolset asfalteerimist, mille lõpetamisel alustatakse ka teise ääre sillutamist. Seega on loota, et furg wabaneb häirivast tolmuft.

Laed betoonitorudest

Mõukogude Liidus tehakse juba mõnda aega katseid ehitada tulekindlaid lae- ja betoon- ja raudbetoonitorudest. Viimased valmistatakse eriliste masinatega kiirelewa menetsuse järgi, kusjuures toru seinad tulevad väga tugevad, olles mõrdlemise õhukejed. Harilikult

elumaja laets, mille laius ei ületa 5 m; farmitatse armeermata 8" toru- jid; laiemate lagede juures farmitatse armeeritud torujid.

Torujid on kerge monteerida (veere- tada) ja hantida. Nende wahel pealt wa- latatse täis segu ning laetatse kas par- tetiga või muu wastawa fattega. Alf lagi jääb kas lainelists või trohvitatse tajajets.

Mforisme

Mida enam naine jarnaneb mehega, jeda vähem mõimu ewib ta wiimase üle.

Wäljaandja: Tallinna Majaomanikkude Selts.

Wastutaw toimetaja: A. N i r t.

Soovime tuletorje pidustuste head kordaminekut

R. Klausson

ŠOKOLAADI-, KOMPVEKI- JA BISKVIIDITEHAS

Tallinn, Jahu tn. 5

Tel. 441-15

KESTATEHAS

u.-ü. „RIINA“

Tallinn, Tartu mnt. 45.

Tel. 304-79

METALLITÖÖSTUS

V. Kesker

asut. 1879. a.

Tallinn, Kotsebue 2

Telef. 440-48

EHITUSETTEVÖTE

Joh. Trump

Tallinn, Pärnu mnt. 28

Tel. 455-36

Jüri Laansoo

DIPL. POTTSEPPMEISTER

Tallinn, Graniidi 33.

Tel. 438-74

Peeter Pöder

SUUREM VALMISRIIETEARI

Tallinn, Kullasepa 16

Tel. 429-31

Feodor Malahov

KALAKONSERVITÖÖSTUS

Tallinn, Võrgu 1

Tel. 441-18

K.-M.

Al. Gorbatshev & Ko

Tallinn, Veneturg 5

Telefon 307-34

Hans Vichmann

KEEMIAEHAS

Tallinn, Paldiski mnt. 20

Tel. 434-64

METSAÄRI

H. Teras

Lažu ja kontor: Tallinn, U. Sadama 7
Tel. 312-03

SEEBITÖÖSTUS

„HASO“

Tallinn, Pronksi tn. 1.

Tel. 304-42

F-ma A. Lintsov

PUDU- JA MOEKAUPLUS

Tallinn, Harju 38

Tel. 443-60

KESKKÜTTE, VENTILATSIOONI JA
VESIVARUSTUSE ERITEADLANE

Konstantin Paldrock

Tallinn, Tõnismägi 2-2

Tel. 445-04

J. Vilumann

MEHAANILINE PUUTÖÖSTUS

Tallinn, Tondi 25

Tel. 455-75

Kalma Saun

Tallinn, V. Kalamaja 9-a

Tel. 440-71

Igasuguseid

sise- ja välisremontööd

tehakse asjatundlikult

ja soodsatel tingimustel

Töö eest täielik vastutus

maaler

h. Kaudsep

Kanarbiku tän. 1, krt. 1. Telef. 451-01 (oma majas).

KIVITRUKIKODA

J. Männik

Tallinn, Soo 23, telefon 436-86

Valmistab igasugu värvilisi

trükitöid

TÖÖ KIIRE JA KORRALIK

Hinnad vastutulelikud

Kuivi lae & voodri laudu

prusse, planke

ümargusi latte, aiaposte jne. suures valikus

Soovitab

Elmar Torw'i

laualadu, Lauupeo 26. Telef. 304-10.

Korterlotsimised

Kaks korralikku neidu — öed, vajavad

korterit,

1 tuba köögiga või tuba pliidiga, kohe või lähemal ajal 4. ehk 5. linnajaku. Kirjad slt. „Korralikud“.

Soovin 2—3-toalist

korterit

köögiga südalinnas ehk lähemas ümbruses. Teatada slt. „15. spt“.

Kindlas ametis käija perekond soovib kas tuba köögiga või 2 tuba köögiga

korterit.

Teatada slt. „257. Korralik maksja“.

Noor abielupaar, mõlemad riigiteenistuses, otsib väheldast

korterit.

Teatata slt. „Teade ühes hinnaga“.

Rahaline tasu sellele, kes soovib kindlas teenistuses lasteta abielupaarile 1—2-toalise

korterit

I linnajaos või selle ümbruses.

Soovikorral mõnekuuline ettemaks.

Teat. Küti 5—1, ehk slt. „Kiire“.

Korteripakkumised

1. jaoskond.

Kopli 48—1. 2 tuba köögiga, vastu tänavat ja päikest, keldrikord, elekter, vesi ja kloset kojas.

2. jaoskond.

Poska 39—2. 2 tuba köögi ja esikuga 1 korral, elekter, vesi ja kloset kojas, üür 30 krooni.

3. jaoskond.

Katusepapi 34, küsida peremehest. Ariruum ühes korteriga ehk ilma ära anda.

Üksikud toad.

Alberti 9—13. Väike, ilus mööbliga tuba ära anda üksikule puhtas ametis käijale härrale.

Harju 45—5. Väike möbleeritud tuba, erasissekäiguga, ära anda ametiskäijale isikule ühes kostiga. Näha kella 5—7 õhtul.

Hollandi põik 10—16. Teine paraaduks. Ametiskäija preili saab korterikaaslasteks üksiku proua juure.

Karu 37. Suurem tuba, omaette sissekäiguga ja köögi tarvitamisega, üürile anda. Üür 25 krooni. Näha äripäev. kella 2—4.

Kaupmehe 35—13. Kaastüüriliseks võib tulla naister. Hind 4,50 krooni, keldrikorral. Küsida peale kella 5.

Kungla 5—14. hoovimajas. Kaastüüriliseks võib tulla korralik ametiskäija meeste- või naisterahvas.

Kungla 18—1 Kooliõpilane (tütarlaps) võib kaastüüriliseks tulla. Teateid saab Kungla 18—1.

Liivamäe 30—2. Kindlas ametis meesterahvas võib tulla kaastüüriliseks ühes kostiga.

Lüha 32—7. Päikeseküülane, puhas, soe, hästi möbl. tuba korralikule ametiskäijale daamile ära anda. Näha 5—6 p. l.

Päikese 6—7. Koolipoiss võib tulla kaastüüriliseks. Tulla peale kella 4 p.

Pärnu 9—9. (Krediitpanga vastas). Karske ja puhas noormees võib tulla kaastüüriliseks üksiku mehe juure omaette korterisse. On olemas kõik mugavused, ka mööbel, üür 13 kroonist kuni 15 kroonini kuus.

Rataskaevu 6—7. Kooliõpilane võib kesklinnas saada väga hea korteri ühes kostiga soliidses perekonnas.

Raudtee 41—7, Endla tän. alla. Möbl. tuba, erasissek., uues majas, täiesti korraliku mööbliga soliidsele isikule ära anda.

S. Patarei 15—2. Tuba välja anda kindlas teenistuses üksikule härrale. Sissekäik V. Patarei hoovi kaudu, allkorral.

Tartu mnt. 52—2. Mööblita tuba ära anda ehk ametiskäijad preilid võivad tulla kaastüüriliseks. Telef. 313-96.

Vabriku 35—15. Kindlas teenistuses isik võib kaastüüriliseks tulla.

Vaestepatuste 8—2. Kooliõpilane võib kaastüüriliseks tulla.

Vilmsi 50—83. Ära anda päikesep. tuba, erasissek., kütte ja valgustusega.

V. Kalamaja 46—1. Maalt keskkooliõpilane võib kaastüüriliseks tulla lihtsasse perekonda. Teateid V. Posti nr. 3, puuviljamüüja juures.

Õle 51—5. Vannitoaga korterisse, üksiku naisametniku juure, võib kaastüüriliseks tulla samasugune ametnik või õpilane, üür 9 krooni. Omnibusepeatuse ukse ees.

Kuulutage Pealinna Teatajas

Odavam ostukoht kaupmeestele-jälemüüjatele

on seebitööstus

„Ralle“

Joh. Mespak

Tallinn, Lubja 7-a. Kõnet. 314-30

Traatvõrke

karusloomakasvatajatele, krohvimiseks ning igasugu kaitsevõrke ja kvaliteet-

mööblivedrusid

valmistab asjatundlikult ja parimast kodumaa materjalist vanim selle ala tööstus Eestis

A. Palvar (A. Paalberg).

Tallinn, Imanta. tän 23, tel. 438-07

Kõiksugu elektri- ja auto-
geen-keevitamise töid ja
masinate parandusi teeb

Metallitööstus

«VULKAN»

A. Blokman

Tartu mnt. 47, tel. 308-67.

MAJAOMANIKUD!

Lastes meie poolt ära vedada pühkmed, võite kaotada oma hoovilt haiseva pühkmekasti ja sellega ühes ka rotid ja kärbsed

Kinnised pühkme-anumad. 1—6 korda nädalas tühjendamine. Alates kr. 1.50 kuus

Tallinna pühkmereve ettevõtte

„Sanitas“

Pärnu mnt. 6. Tel. 449-17

E. Semleki

saeveski

○ Nõmme-Liival, Kalmistu tee. Telefon 524-57. ○

Soovitab

ehitajatele kõiksugu hõõ-
veldamata ja hõõveldatud laudu,

kaselaudu, prusse, planke, linge, liiste, aiaposte, saepuru ja küttepindu

soodsa hinnaga.

Pühkmereve ettevõtte „OMNIA“

veab pühkmeid korralikult ja odava hinnaga. — Ajakohased metallist pühkmete kogumise nõud annab ettevõtte majaomanikele tasuta kasutada. Maks ainult pühkmete äraveo eest.

Arge unustage Veizenbergi 12-9

„Omnia“ Telefon 310-02

A. AMAN

Pleki- ja vasesepa töökoda

Plekk-katuste katmine ja parandus. Korstna tuulekaitse kapid. Plekk-ahjude valmistamine, liht- ja rillitud. Igasugused pleki- ja vasesepatööd.

Tallinn, Rütli t 4, tel. 430-19

Värv, värnits, tapeedid

ja igasugused

maalritarbed

T.-U.

MAJA

Estonia p. 25.

Uusi tapeedi-mustreid Belgia kohale jõudnud.

Maalri-

tööstus

sildi-, mööbli-, sise- ja
välitööde vastuvõtt

MAALERMEISTER

R. TOMING

Täht 22

Tel. 460-15

Veemõõtja

ja kanalisatsiooni

KAEVU

malm-

LUUKE

valmistab

Aivaz

TALLINN,
SOO T. 27.

Masseeriija

Emilie Leppik

Kaupmehe 15—2, kõnet. kella 10—1
ja 4—6, telef. 460-32.

Pottseppmeister

Aleksander Kreos

Narva mnt. 63, telef. 300-42.

teeb kõiki oma alasse
puutuvaid töid.Teen igasuguseid
remontööd.

Töö kiire ja korralik.

Saali tän. 12—14.

Hans Tombach.

Kuulutage Pealinna Teatajas